

ЛІТЕРАТУРА

1. Гече С.Ф. Оцінювання ефективності використання основних засобів / С. Ф. Гече., С.С. Слава – Продан / Науковий вісник Ужгородського університету 2011 Серія Економіка. Спецвипуск 33. Частина 4.– С. 119-123.
2. Жарікова О.О. Первинний облік основних засобів: удосконалення типових форм/О.О. Жарікова //Вісник СевНТУ:зб. Наук. Пр.. Вип. 116/2011. Серія: Економіка і фінанси.– 2011.– с. 55-59.
3. П(С)БО № 7 «Основні засоби», затверджене наказом Міністерства фінансів України від 27 квітня 2000 р. № 92 зі змінами та доповненнями.
4. Сударкіна С.П., Гулякін С.Ю. Удосконалення стратегії відтворення основних фондів підприємства/ Вісник НТУ «ХП». – 2013. № 22 (995) – с. 174-178.
5. Урсуляк М.М. Необхідність оновлення основних засобів підприємств в Україні: альтернативні методи фінансування/– [електронний ресурс]. – Режим доступу: http://www.rusnauka.com/17_AND_2010/Economics/68770.doc.htm

*Т. М. Сидоренко,
асистент,*

Київський національний університет технологій та дизайну

ОСОБЛИВОСТІ ДІЯЛЬНОСТІ ПІДПРИЄМСТВ ПОБУТОВОГО ОБСЛУГОВУВАННЯ ТА ЇХ КАДРОВИЙ ПОТЕНЦІАЛ

Постановка проблеми. Ринок побутових послуг виходить на якісно новий рівень. Значна частина людей та підприємств відмовляються від розв'язання побутових проблем своїми силами та звертаються до високо кваліфікованих спеціалістів за допомогою. Сфера побутового обслуговування стає все більш привабливою для суб'єктів господарювання і таким чином підвищується якість послуг, культура обслуговування, збільшуються обсяги та види запропонованих побутових послуг.

Аналізуючи світові тенденції розвитку, слід вказати на основу формування потенціалу сучасних підприємств – персонал. Розвиток і широке поширення концепції управління трудовими ресурсами перетворюється в найважливішу тенденцію, що знаходиться в найтіснішому взаємозв'язку і взаємозалежності з іншими основними напрямками загальної еволюції економічної думки: появою і поширенням сотових організацій, формуванням «плоских» ієрархій і «прозорих» систем управління; переходом від традиційних принципів управління до нових (партнерство); розширенням внутрішньо фірмових ринків; розвитком комп'ютерного та телекомунікаційного забезпечення процесів управління та його віртуалізації.

Формування цілей статті. Метою статті є аналіз особливостей діяльності підприємств побутового обслуговування, а також вплив кадрового потенціалу на ефективну діяльність підприємства.

Основні результати дослідження. Сфера послуг займає важливе місце в розвитку національної економіки та у задоволенні різноманітних потреб населення. Відповідно до цього всю сукупність підприємств сфери послуг можна підрозділити підприємства виробничого та невиробничого характеру. Традиційно до сфери послуг відносять: організації освіти та охорони здоров'я, торгівлю та громадське харчування, підприємства побутового обслуговування населення, житлово-комунальні організації, транспорт і зв'язок, туристичні підприємства тощо. Відзначимо, що послуги можуть носити матеріальний та нематеріальний характер. Крім того, послуги не можна виробити завчасно та зберігати на складі до моменту споживання, що зумовлює розміщення підприємств безпосередньо в місцях проживання, роботи чи відпочинку споживачів.

Усі види бізнесу в рамках цієї сфери побутового обслуговування носять чітко виражений трудо-домінуючий характер. Відповідно до цього, найбільшою складовою потенціалу підприємств сфери послуг є його соціально-трудова складова, від якості та ефективності використання якої залежить довгострокова успішність.

Підприємства побутового обслуговування діють за такими принципами [3]:

1. Самоокупність і рентабельність. Цей принцип вимагає точного обліку витрат і результатів, повного відшкодування собівартості продукції.
2. Самофінансування. Закріплення частини одержаного прибутку за підприємством у його повне розпорядження. Підприємство розвивається за рахунок власних коштів, кредитів банку і валютної виручки.
3. Матеріальна зацікавленість у кінцевих результатах праці. Подолання зрівнялівки в оплаті праці, створення умов для заохочення ініціативи.
4. Повна економічна відповідальність за кінцеві результати господарювання, виконання договорів. Основною формою реалізації цього принципу є економічні санкції-вилучення незаконно одержаних доходів, відшкодування збитків, штрафи, неустойки, пені, зменшення або позбавлення премій.
5. Господарська самостійність у межах чинного законодавства. Органічною складовою організації економічної діяльності підприємства є внутрішньогосподарський розрахунок. Він охоплює систему економічних відносин внутрішніх підрозділів – цехів, відділів, дільниць – між собою і підприємствами в цілому.

Велике значення у розвитку та становленні сфери побутового обслуговування відіграє мале підприємництво. Мале підприємництво у сфері побутового обслуговування населення є особливим типом підприємницької діяльності з надання послуг, яка здійснюється малими недержавним підприємствами, а також фізичними особами, базовими властивостями якої є інноваційність, самостійність, єдність власності та контролю в особі суб'єкта малого підприємництва.

Кожне підприємство є складною соціально-економічною системою, яка поєднує у виробничому процесі різноманітні матеріальні елементи, людські ресурси та інформаційні зв'язки [2].

Результатом праці персоналу сфери побутового обслуговування є, в основному, споживчі вартості, які не мають речової форми, але в умовах товарно – грошових відносин приймають форму товару. Специфічна їх назва – «послуги».

Специфічність сфери побутового обслуговування полягає в тому, що процес надання послуг досить трудомісткий, що обумовлене високим рівнем ручної праці, в тому, що послуги невзаємозамінні (послуги перукаря не можуть бути замінені послугами косметолога). Виконання послуг в більшості випадків не може бути відкладено на інший час. Тому не задоволений вчасно попит на послугу не може бути компенсований підприємствами побутового обслуговування і кожен раз означає недотримання доходу.

Важливою відзнакою системи побутового обслуговування є її многогранна діяльність. Підприємства сфери побуту виконують роботу аналогічну для багатьох галузей легкої промисловості (взуттєвої, швейної, трикотажної, меблевої та ін.): надає послуги населенню, виконує роботи та послуги для підприємств, організацій та установ, випускає продукцію масового виробництва. Народно-господарча ефективність підприємств побутового обслуговування може бути охарактеризовано в кінцевому результаті виробкою, тобто рівнем продуктивності праці (табл. №1). Індивідуальна ефективність оцінюється кожною людиною через рівень заробітної плати.

*Таблиця №1.
Дохід від реалізації послуг за 2008-2012 роки*

Регіон	Дохід від реалізації послуг									
	2008		2009		2010		2011		2012	
	млн. грн.	%	млн. грн.	%	млн. грн.	%	млн. грн.	%	млн. грн.	%
Україна	20385 0,82	10 0	224583 ,58	100	257123 ,25	100	25640 5,99	100	329175 ,23	100
Київська обл.	6206, 84	3,0 4	7408,1 1	3,30	7879,1 7	3,06	9833, 06	3,83	9353,6 4	2,84
Київ	61379 ,02	30, 11	78312, 01	34,87	91289, 62	35,5	10711 3,53	41,77	117626 ,05	35,73

*[складено автором: на основі статистичного бюлетеня «Діяльність підприємств сфери послуг 2009-2013 роки»]

Отже, розглянувши (табл.№1) бачимо що дохід від реалізації послуг з кожним роком зростає, а також збільшується кількість підприємств котрі надають послуги і задовольняють потреби населення.

Від розвитку і вдосконалення сфери побутового обслуговування населення залежить величина вільного часу зайнятого населення, необхідного для всебічного їх розвитку. Необхідно ефективно використовувати неробочий час і розширення сфери обслуговування якомога краще цьому сприяє, дає можливість скорочувати витрати часу на домашню працю, збільшувати вільний час, тим самим створюючи умови для інтелектуального розвитку людини, а також втягуючи додаткові трудові ресурси в суспільне виробництво [4].

Підприємства сфери послуг які досягли успіху концентрують свою увагу одночасно як на своєму кадровому потенціалі так і на споживачах. Вони добре розуміють значення ланцюга «послуга – прибуток», котрий поєднує прибуток підприємства, яке надає послуги, з задоволенням її персоналу та споживачів.

Піднесення рівня життя населення, ріст добробуту активно потребують створення організованої сфери платного обслуговування, яка на даний час ще не досить склалася. Рівень життя та добробуту населення визначаються не тільки темпами і масштабами розвитку матеріального виробництва, але і рівнем і темпами росту споживання послуг. Збільшення споживання послуг в сучасних умовах є важливішою закономірністю зміни структури їх споживання. НТП, посилюючи дію інтенсивних факторів розвитку народного господарства, висуває все більш високі вимоги до рівня підготовки робочої сили, продовженню працездатності людей, створює умови для всебічного задоволення матеріальних, побутових, соціальних потреб суспільства.

Велика увага на підприємствах побутового обслуговування приділяється кадровому потенціалу та якості обслуговування її актуальність обумовлена прогресивним розвитком невиробничої сфери, в тому числі побутового обслуговування; істотним впливом якості на збереження основних фондів.

Висновок. Отже, сфера побутового обслуговування є важливою складовою внутрішнього ринку та відіграє значну роль як у задоволенні потреб населення у послугах, так і у формуванні загального економічного потенціалу. Рівень задоволення попиту населення на послуги підприємств побутового обслуговування знаходиться в залежності від сукупності взаємозв'язаних чинників, вплив яких необхідно враховувати. Сукупність цих чинників різно направлена та багатоскладна.

ЛІТЕРАТУРА

1. Мале підприємство у сфері побутового обслуговування населення / Верналій З.С., Хмелевський М.О. – К.: Знання України, 2004. – 260 с.
2. Решатняк О. сучасні методи управління підприємством сфери послуг. – Х.: Фактор, 2008. – 554 с.
3. Бусигін А. Підприємництво: Основний курс – М., 1997.
4. Рутгайзер В., Корягина Т. Как развиваться бытовому обслуживанию // Агитатор. – 1998. – № 4. – ст. 16-18

*А. В. Сірко,
доктор економічних наук, професор
Вінницького інституту економіки,
Тернопільський національний економічний університет*

ІННОВАЦІЙНИЙ РОЗВИТОК ЕКОНОМІКИ: ПРОБЛЕМИ ТА ПЕРСПЕКТИВИ УКРАЇНИ

Постановка проблеми. Інновації є закономірним результатом підприємницької діяльності в ринково-конкурентному середовищі, однією з вирішальних переваг ринкової системи господарювання. За умов сучасної, розвиненої економічної конкуренції, впливу глобалізаційних процесів інноваційна активність бізнесу стає не лише запорукою його комерційного успіху, але й необхідною умовою забезпечення конкурентоспроможності національної економіки й підви-